

Obecné závěry o odborném školství

na základě průzkumů mezi zaměstnavateli
modelového oboru

Ing. Jiří Dusbaba

viceprezident UZS pro zemědělství
a životní prostředí

tajemník Asociace zahradnických
společenstev

Modelový obor a průzkumy

Modelovým oborem se stal zahradnický obor

- zahradnická výroba je součástí zemědělství
- služby však zastřešuje většinou životní prostředí
- 30 -35 tisíc zaměstnanců + sezónní brigádníci
- obor je dnes rozdělen na zhruba 8 podoborů, reprezentovaných velkými profesními svazy

Průzkumy na téma odborné vzdělávání probíhají vždy u všech těchto svazů s celorepublikovou působností zpravidla na valných hromadách

E K O N O M I K A

Základní ekonomické poučky zde neplatí

Zaměstnanci mají v průměru velmi malé příjmy,
přesto je zájem o studium v zahradnických
oborech trvale velký

Studium není snadné

Žák si obor zpravidla nevybírá podle
perspektivy budoucího uplatnění,
nýbrž podle atraktivity v jeho očích

Základní požadavky na kvalitu škol

Nezastaralé technologické i jiné materiální vybavení pro praktickou i teoretickou výuku

Specializovaní pedagogové na jeden odborný předmět – odbornou oblast

Nerozdávat závěrečná vysvědčení každému, kdo školu „uchodí“

Nekoncepčnost v organizaci

Specializovanost pedagogů a kvalitní vybavení v přepočtu odpovídá minimálně 180 studujících daný obor v posledních třech ročnících.

Odborná veřejnost ví, že zahradnickému oboru postačí zhruba 10 takových škol v ČR a je ochotna jich akceptovat 14, tedy v každém kraji maximálně 1, a to i s počtem 130 studentů v zahradnických oborech různé úrovně, přesto ji nikdo neposlouchá.

Dnes jich máme v rejstříku škol zapsaných 47 typu MaH a 29 typu E, kraje tedy často zřizují konkurenci sami sobě a ztěžují díky rozptýleným studentům jednoho oboru na více místech jejich kvalitní vzdělání a budoucí uplatnění. Výmluva na dostupnost školy odporuje kvalitě přípravy.

Školský zákon § 177

- (2) Při zajišťování vzdělávání a školských služeb, zejména při zřizování a zrušování škol a školských zařízení, dbá obec a kraj zejména o
- a) soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce a kraje, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území,
  - b) dostupnost vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek.
- Jedná se podle odborné veřejnosti o jednoznačné porušování podtržených částí zákona, protože zájmem žáka i jeho rodiče, by měla být zejména připravenost nastoupit do práce ve vystudovaném oboru. Dnes se však často pohledem firem stává nezaměstnatelným absolventem.

Hodnocení škol

- dnes jen podle počtu získaných žáků (studentů)
- KVALITA ABSOLVENTA ŠKOLU TÉMĚŘ NEZAJÍMÁ

Školám **chybí dozor nad kvalitou její práce**

řešení:

hodnocení organizovanou odbornou veřejností
nebo dozor obdobně zaměřené fakulty na VŠ

Paradox: špatná škola je dnes ekonomicky úspěšná

- nemá výdaje vázané na chybějící vybavení

V Ý C H O D I S K A

LEGISLATIVNÍ – sloučení Vysokoškolského, Školského a dalších zákonů do jedné normy s tematikou celoživotního vzdělávání

- střední odborné školství propojit s vysokým
- přestane být problém s VOŠ
- umožníme kontrolu kvality středních odborných škol vysokými

(výhody nalezneme i u základního vzdělávání)

V Ý C H O D I S K A

ORGANIZAČNÍ – změníme současnou praxi, kdy v jednom celorepublikově organizovaném oboru máme 14 často rozdílných koncepcí dotýkajících se odborného vzdělávání

- Věnujme větší pozornost názorům zaměstnavatelů (nejlépe prostřednictvím jejich celorepublikově organizovaných svazů) oni jsou hlavními zákazníky a odběrateli práce škol a právě oni odváděnými daněmi školství platí

V Ý C H O D I S K A

EKONOMICKÁ – užívejme prostředky efektivně

- koncentrujme zájemce o obor do kvalitně vybavených specializovaných škol
- zadotujme bydlení a cesty do školy studentům tak, aby vzdálenost od domu nebyla handicapem kvalitní školy
- najděme systém, jak odměníme školy, které investují do kvalitního vzdělávání a které díky tomu produkují zaměstnatelné a úspěšné absolventy